

TALOUSARVIOALOITE 968/2009 vp

Määrärahan osoittaminen opintorahan asumislisän maksamiseen budjettiperusteisesti koko kalenterivuodelta

Eduskunnalle

Hallitusohjelman mukaan opintotukea kehitetään nykyrakenteen pohjalta siten, että opintotuki turvaa päätoimisen opiskelun aikaista toimeentuloa, edistää tehokasta opiskelua ja tutkinnon suorittamista tavoiteajassa. Hallitus on myös asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on kartoittaa kuluvan vuoden loppuun mennessä erilaisia vaihtoehtoja kehittää opintotukea päätoimiseen opiskeluun kannustavaksi.

Opintotukea onkin syytä kehittää ja korottaa eri tavoin. Yksi parannus olisi opintotuen asumislisän muuttaminen ympärivuotiseksi siten, että opiskelijalla olisi mahdollisuus saada opintotuen asumislisää koko kalenterivuodelta eli myös lomakaudelta, mikäli hänen tulonsa eivät ylitä opintotukilain 17 §:ssä säädettyä määrää. Asumislisän puuttuminen kesäkuukausilta aiheuttaa opiskelijoille usein ylimääräisiä toimeentulo-ongelmia, koska opiskelija ei voi saada yleistä asumistukea kesällä, jos hän jatkaa opintojaan taas syksyllä.

Opiskelijat ovat usein joutuneet hakemaan toimeentulotukea kesäkuukausiksi. Asumislisän ympärivuotisuus kohentaisi etenkin niiden opiskelijoiden asemaa, jotka opiskelevat myös kesäkuukausina tai jotka eivät onnistu saamaan kesätyötä. Opiskelija-asuntojen tyhjäkäyttö vähenisi ja muutos vähentäisi myös kuntien toimeentulotukimenoja.

Opintotuen asumislisää sai 157 000 opiskelijaa vuoden 2005 lopussa. Keskimääräinen asumislisä oli 179 euroa kuukaudessa. Opetusministeriön selvityksessä (Opetusministeriön työryhmien muistioita 18:2002) arvioidaan, että jos asumislisää maksettaisiin 12 kuukauden ajalta, olisi vuosittain tuen piirissä myös kesäaikana teoriassa noin 60 % nykyisestä asumislisän saajamäärästä. Vuosituloihin perustuvan tuloseuran vuoksi voidaan kuitenkin suuren osan opiskelijoista olettaa jättävän asumislisän nostamatta kesäajalta, jolloin heillä on myös muita tuloja. Näin ollen arviolta noin 35 500 opiskelijan opintotuki lisääntyisi, jos asumislisää voisi nostaa myös kesäloman aikana. Kustannukset olisivat noin 20 miljoonaa euroa vuodessa.

Olen tehnyt tästä asiasta lakialoitteen 27.5.2003 (LA 49/2003 vp, Laki opintotukilain 14 §:n muuttamisesta).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 29.70.55 lisäyksenä 20 000 000 euroa opintorahan asumislisän maksamiseen budjettiperusteisesti koko kalenterivuodelta.

TAA 968/2009 vp — Unto Valpas /vas ym.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Unto Valpas /vas
Veijo Puhjo /vas
Matti Kangas /vas
Markus Mustajärvi /vas
Martti Korhonen /vas
Annika Lapintie /vas
Merja Kyllönen /vas
Jyrki Yrttiaho /vas

Pentti Tiusanen /vas
Paavo Arhinmäki /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Minna Sirnö /vas
Jaakko Laakso /vas
Mikko Kuoppa /vas
Matti Kauppila /vas
Kari Uotila /vas